

Brev till Selma Lagerlöf från Valborg Olander: 1928-1929 - 101

Olander, Valborg,

HS L 1:1

National Library
of Sweden

Karlskronan 99 den 6 Okt. 1929.

233

Min egen älskade vän!

Det tyckte väl det var onödigt, att
jag telegraferade, men det var för att komma
förut det kortbrev, där jag skrivit om Morales.

Än skall jag gå i ordning med frågorna.

Av märslutna maskinskrivna ser du
vad Offelius förmår. Han är underbar, sade,
att han var så höllt den kvällen, att han
behövde vara sig den kvällen med att upp-
läsa sina kunskaper i ryska!

Så var det Morales. Han var hemma
och slog genast upp i sina kataloger och för-
teckningar, men ingensans fann han kompo-
sitionen uppstegen. Vi sade han, att hos

Konserterfremvisning finnes fri närvarande en
impresario, som rest omkring i Europa och
särskilt var hemmastadd i Berlin. Efter
en stund ringde Morales upp mig och gav
följande besked.

Manens egentliga namn är Gelin (det
var, som Grellius misstänkte), men han har
antagit namnet Rodolfe. År en tid haft
ett musikföreläsning i Köpenhamn, "Par", vilket
gått inkall.

Han kan skriva "bätt god underkall-
ningsmusik" - alltså bästa klassens musik, -
men torde inte vara i stånd att klada en
fri novell i värdig musikalisk dräkt. När
jag då visade, att det gällde "Könungen",
vilket jag inte gjort fönt, tyckte Morales det
vare stort skada, om ett så vackert och

vakkert stycke skulle bli neddraget.

Jag vet, att du inte har hög tankemakt,
men detta uttalande kom så ögonblickligt,
att han omöjligt haft tillfälle till något intress
gerande. Underbart var ju, att han kom att
tänka på ^{du tyckte} impresario. Jag tackade honom
i din vägnar, och han bad mig framför
hans värdnad. På muse har du gör.

På kvällen var jag på fin middag hos
Gusti. Det stora samtalsämnet var förestas
Bonniers millionaffär och det märkliga, att
inga detaljer ställ i deras egen tidning, D. N.
De gissade, att öfverens hypermoderna
officin lockat Bonnier och att det också gällde
att skaffa respektabilitet för alla Bonniers-
söner. De stora föreläsningarna bjöda snett emot
resanden vil beavägen.

Från Gurli vrit så nyfiken på Hanna P.'s
porträtt, var, emedan fru Bonnier talat om
hur hyper-nervos hon varit i sommar ävensom
om hennes försvagade syn.

Vi läste fristis om Sunn Margrets bok, och
jag undrar om det inte varit fru Svedelius, som
givit henne impulsen, ty Gurli framhöll hur
utmärkt det måste vara för lärarnaorna nycke
i Norrbotten (!) att ha denna bok om att ösa ur. Och
så var det ju fru Svedelius, som har Norrbotten
på sin lott, som underrättat Sunn Margret om recen-
sionen. Kanste fru Svedelius bett Gurli nämna?

Gurli var mycket upprörd över Helga Angelius
bortgång, emedan de varit så goda vänner.

Och på Idun gjorde Gurli en lyckad värdja, att
man skulle samla pengar i stället för blommed
och telegram till Stintans Gårdsdag i Norrunda.

Jag minnde visst, att Anna Sörman skulle tala om sina intryck från Helsingör-Kongressen. Hon blev mycket applåderad, men nog gav föredraget ett klunt exempel på vilket vi svare där måtte ha varit. Anna hade inte kunnat uppfatta vad de förnämliga talarna sagt, utom läsa om i stället upp en deras skrifur, som hon skaffat sig efteråt.

Hon är visst populär här, men jag hörde dock en och annan, som från föredraget svär att fråga mig. Det var egentligen lömsligt för pedagoger, tyckte jag.

Adrius Pratt har så många, som vilja hjälpa henne. An Senast har den personen, som sköter hennes affärer, skaffat henne omkring 1000 Kr. kontant genom att sälja Handelsbanksaktier och köpa Färdskicksdito,

medan dessa genomgå en baisse. Tank, så bra
Han - det är en känd advokat - hade sagt, att
nog blir det för höjd utdelning på Skuldstocken
än i Handelsbanken. Men Kreuzer är ju
inte ovrig.

Jag kom hem så sent i natt
och hade svårt att somna, varför
dessa rader är mer än vanligt skrivna.
Du ger väl inte något åt ryggen? Jag
behåller hans brev här.

Tusen millioner smärtsamma tankar
och hälsningar från

Vin

Wiborg

Som en drunknande griper efter ett halmstrå, så har jag i ett ~~å~~
tungt ögonblick beslutat mig att vända mig till Er, som jag endast
känner genom Edra skrifter, även översatta på ryska språket, varav
jag bland annat själv i egenskap av korrekturläsare i Stockholm
har korrekturläst en översättning, när de utgavos på ryska språket
hos Hasse W. Tullberg. Nu är jag en olycklig invalid, sedan över ett
år nerbruten av en, ~~kronisk/hjärtsjukdom~~ då medel saknas för en lång
och systematisk behandling, kronisk hjärtsjukdom. Resultatet av in-
bördeskriget där hemma är kringirrande i främmande land och arbete
som överstiga
~~utöver/mina~~ krafterna. Nu förmår jag inte mera arbeta regelbundet
och sysslar med vårt enkla hushåll och med tillsynen och uppfostran
av vår treåriga dotter. Att arbeta för familjen kan nu bara min hus-
inkomst av
tru, som själv är sjuk. Men vad kan en kvinna ha för ~~arbetsförtjänst~~
till
nattarbete? Om man har betalat våningen, räcker det inte ~~för~~ bröd
och löpande utgifter, icke att tala om kläder, och på vintern är det
bostad/
förfärligt att tänka. Tanken på den närmaste framtiden, på ~~kött~~ och
dagligt bröd tränger sig förfärande på. Också tanken på barnet och
dess framtid tränger sig på. Fattigdomen gör det icke möjligt, att
~~in livet~~ ~~oundgängliga~~
skaffa det de ~~nödvändiga~~ kunskaperna och uppfostran, ~~för livet~~. Under
tungt upplevelser och arbeten för det dagliga brödet ansträngde jag
mig att hitta på varifrån hjälp kunde väntas. Men utan resultat.
Jag utsatte min kropp för alla möjliga medicinska ~~försök~~ experiment,
för att åtminstone något litet sörja för familjens uppehälle och
min dotters uppfostran - utan resultat.

Vad skall man göra? Jag har bedt människor om hjälp, - det råder stor
fattigdom och man kan inte hjälpa mig. Men vad skall det bli med mig
och vår familj? Slutet är ju tydligt men det är synd om barnet. Kan-
skulle kunna /
hända Ni med Er djupa tanke och Ert goda hjärta hjälpa oss i vår nöd
och lyssna till min sorgsna bön. Jag är en för detta tjänsteman, som
förlorat allt genom den bolsjevikiska omstörtningen. Nu är jag 55 år
och jag är sjuk. Min hustru ~~som också är sjuk~~ är ock-
så sjuk ~~och utsliten under arbete~~ och utsliten under arbete

Bästa Fröken Olander!

[6.10.1929: bil.]

NILS AFZELIUS

237

~~AMANOENS VID KUNGLIGA BIBLIOTEKET~~

Värmed en skrabbig översättning av brevet, som

anslöjade sig som ett van-
ligt triggarbrev. Den
ryska översättning brev-
skrivaren nämner är Ru-
bets' övers. av Dammungen,
fr. hos "Hasse & Tulberg".